

Melaikede "ene" var mı? Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarının bilinmesi enaniyete bağılı ise, melekler Allah'ın sıfatlarını nasıl biliyor?

Ene, farazi ve vehmi benlik ve sahiplik duygusudur. Yani hakikatte olmadığı hâlde var gibi düşünölen bir sahiplenme, bir kabullenme duygusudur.

Mesela, insanın, vücuduna ve azalarına "**Benim vücudum ve benim azalarım...**" demesi buna misal olarak verilebilir. İşte buradaki "**benim**" ifadesi "**ene**"dir. Hâlbuki hakikat noktasından ne vücut ve ne de azalar insanın değildir. Hepsinin hakiki sahibi Allah'tır.

Meleklerin insanlardan farkı, enenin şerli yüzlerine kabil olmamalarıdır. Yani melekler eneyi sadece hayırda sarf edebiliyorlar. Şerde sarf etme kabiliyetleri yoktur. Çünkü meleklerde kötölüğü emreden nefis yoktur. Bu yüzden meleklerin makamı da sabittir.

Meleklerin Allah'ı tanımalarında; insanlarda olduğu gibi, düşünmek, bir nefis muhasebesi yapmak, deliller üzerinde kafa yormak, kıyas yaparak hüküm çıkarmak söz konusu değildir. Onlar nurdan yaratılmış saf ve temiz varlıklardır; fitratları tesbih, tekbir, hamd gibi ulvi manalara âşıktır.

Masum hayvanlardan bir misal verecek olursak, bir balığın yumurtadan çıkar çıkmaz yüzmeye başlaması gibi, **bir melek de yaratılır yaratılmaz hemen kendine takdir edilen tesbihini, ibadetini yapmaya başlar.** Bir ceylanın hiçbir kötölük düşünemeyecek fitratta olan o saf ve masum ruhuna hayalen akıl giydirderseniz bir melek misaliyle karşılaşrsınız.